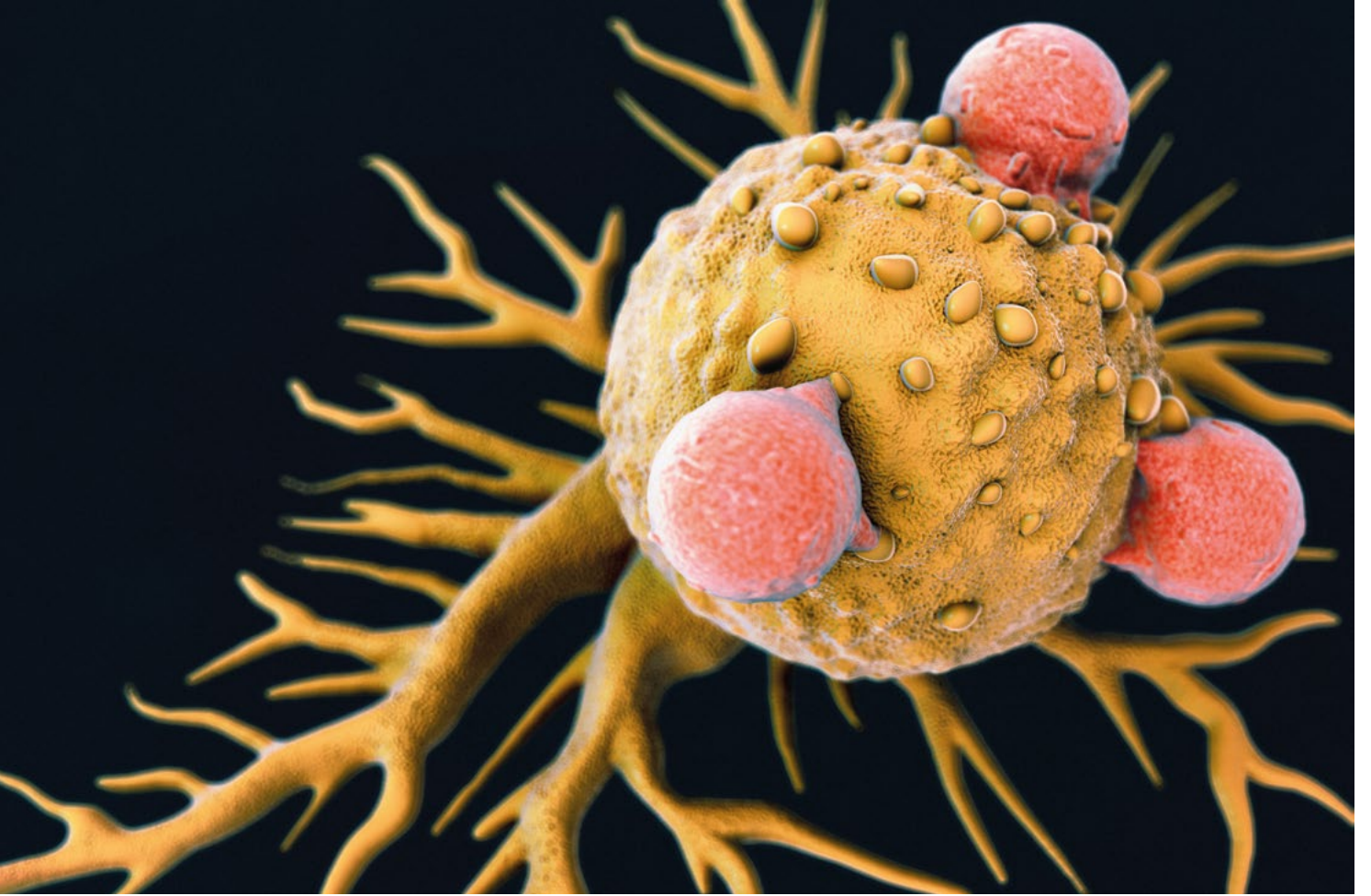

İmmüno Onkolojik Tedaviler

Kulağa çok korkutucu gelse de hepimizin vücudunda her gün 1.000.000 kanser hücresi oluşuyor. Vücudumuzdaki savunma hücreleri bu hücrelerle savaşıyor ve yok ediyor ya da imalat hatası olan bu hücreler, hücre intiharı da diyebileceğimiz apoptoz yoluyla ölüyor. Savunma hücrelerinin işlevini gerektiği gibi yerine getiremediği ve kanser hücrelerinin çoğalmaya devam ettiği noktada kanser oluşabiliyor, hızla yayılabiliyor ve sonunda da metastaz dediğimiz son evreye geliniyor.

İmmüno onkoloji yönteminde, vücudun kendi savunma sistemi yani T hücreleri kullanılır. Takılı kalmış el freni gibi, tümörü tanıyıp yok etmesi gerektiği halde gözden kaçırılan T hücrelerinin etkinliğinin artırılmasına immüno onkolojik tedavi

adı verilir. Bağışıklık sistemine ait T hücrelerinin “acemi er” iken “özel komandolar” olarak eğitilmesi modern kanser tedavisinde immüno onkoloji adı verilen yeni bir yöntem. Bağışıklık sistemi üzerinde etkili olan ancak tümörü tanıyıp yok etmesi ge-

rektiği halde gözden kaçırılan T hücrelerinin etkinliği immüno onkoloji yöntemi ile artırılıyor ve vücuttaki tümörlerin yok edilmesi sağlanıyor ve “İmmüno onkolojik” tedavide bağışıklık sistemi ölümcül bir silah haline getiriliyor.

CTLA-4, T hücrelerini negatif yönde düzenleyen bir molekül. CTLA-4’ü bloke ederek T hücre yanıtını artıran “ipilimumab” melanom tedavisinde yaşam süresini arttıran ilk tedavi olarak onaylanmış bir ilaç. CTLA-4 inhibitörleri 1. nesil immüno onkolojik tedaviler diye adlandırılıyor.

2. nesil immüno onkolojik tedaviler ise kanser hücresi ile T hücresi arasında bağlanma görevini üstlenen PD 1 (*Programmed Death*) reseptörünü inhibe eden ajanlardır. Bu ajanlardan nivolumab ve pembrolizumab ile yapılan çalışmalarla hem melanomda hem de başta akciğer kanseri olmak üzere birçok tümörde başarılı sonuçlar elde ediliyor.

Melanom tüm dünyada artış gösteren, erken tanı konduğunda tedavi edilebilirken geç kalındığında oldukça yüksek mortalite ile seyreden bir kanser türüdür ve cilt kanserine ilişkin ölümlerin %75’inden sorumludur. Melanom görülme sıklığı

tüm dünyada en hızlı artan kanserdir (son 30 yılda %250). Sık görülen kanserler arasında deri melanomunun erkeklerde 5., kadınlarda 7. sıraya yükseldiği dikkati çekiyor. Yaşam boyu melanom geliştirme riski 1930’larda 1/1500 iken, günümüzde 30 kat artarak 1/50 civarına çıkmıştır. Tanısında geç kalınmış ve metastaz yapmış Evre 4 melanomda ortalama sağ kalım süresi 3-6 ay arasındadır ve birkaç yıl öncesine kadar kullanılan tüm tedavi yöntemleri ile sağ kalım süresi uzatılamamıştı. İmmüno onkolojik tedavilerle melanomda artık ileri evrede bile tedavi mümkün olabiliyor. Bu tedavilerin melanomdaki başarısı diğer kanser türleri üzerindeki araştırmaları hızlandırmıştır.

Ölümcül bir silah haline getirilen bağışıklık sistemini kullanan immüno onkolojik tedaviler, yakın gelecekte kanser tedavisi ile uğraşan tıbbi onkologların en önemli ortağı olacaktır. 2014’de bilim dünyasında çığır açan bu yönteme ait onaylı tek bir ilaç varken, günümüzde melanomda üç, akciğer kanserinde iki, böbrek tümöründe bir immüno onkolojik tedavi ajanı kullanım onayı almış durumdadır.